

38. İntradermal (Deri içi) İlaç Uygulaması

Tanımlar

İntradermal enjeksiyon (İD/İC), enjekte edilecek maddenin derinin epidermis tabakasının altına ve dermis tabakasının içine verilmesidir. Bu, parenteral yollar içerisinde emilimin en yavaş olduğu yoldur. İntradermal enjeksiyon genellikle bakteri, bakteri toksinleri, ilaç ve allerjenler gibi yabancı proteinlere karşı (PPD, allerji testleri) dokunun lokal reaksiyonlarını belirlemek için uygulanır. Böylece ağır vücut reaksiyonlarına neden olabilecek etkenler, önceden belirlenmiş olur.

Amaç

Deri içinden emilimi istenen ilaçların uygulanmasını sağlamaktadır.

Uygulama Basamakları

- ✓ İlaç adı, hasta tabelasından kontrol edilir
- ✓ Hastanın doğru hasta olup olmadığı kontrol edilir
- ✓ Yapılacak işlem için hastaya bilgi verilerek mutlaka izni alınır
- ✓ Ampul veya flakondan, ilaç hazırlama prosedürünü izleyerek ilaç enjektöre çekilir
- ✓ Malzemeler, kolay ulaşılacak şekilde yerleştirilir
- ✓ Hastaya, oturur ya da yatar pozisyon verilir
- ✓ Eller “el yıkama protokolüne” uygun yıkanır, eldiven giyilir.
- ✓ Enjeksiyon alanı, %70 'lik alkol ile ıslatılmış pamuk ile içten dışa doğru yuvarlak hareketlerle 5-7 cm çapında temizlenir ve kuruması beklenir. Not: Cilt üzerindeki alkol iğne aracılığı ile intradermal dokuya girip yanma ve acı hissi oluşturabilir.
- ✓ Enjektör aktif ele alınır diğer elle hastanın ön kolu altından tutup deri işaret ve başparmakla gerilir.
- ✓ İğnenin ucundaki eğim yukarı bakar durumda iken deride 5-15° lik bir açıyla yaklaşık 3-4 mm kadar ilerletilir.
- ✓ İlaç, deride birkaç mm 'lik kabarcık oluşturuncaya kadar yavaşça verilir.
- ✓ İlaç verilirken kabarcık oluşmuyor ise iğne aynı açı ile geri çekilerek uygulama yapılan alanın en az 5 cm uzağına tekrar uygulanır. Not: Kabarcığın oluşmaması ilacın cilt altına verildiğini gösterir. Test geçersizdir.
- ✓ Kabarcık oluşmuşsa enjeksiyon yeri üzerine bastırmadan, iğne aynı açıyla çıkartılır.
- ✓ İğneyi çıkarttıktan sonra bölge ovalamadan hafifçe silinir.
- ✓ Enjeksiyon test amacı ile yapılmış ise enjeksiyon bölgesinin etrafı deri çizebilen bir kalem ile yuvarlak içine alınır.
- ✓ İşlem, tanı amacı ile uygulanacaksa kıyaslamak için diğer kola da aynı yöntemle serum fizyolojik uygulanır.
- ✓ Hasta ve bölge reaksiyon yönünden kontrol edilir.
- ✓ Eldivenler çıkarılır, atıklar uygun atık kutularına atılır. Eller yıkanır.
- ✓ İşlem gerekli yerlere kaydedilir,
- ✓ Test sonucu rapor edilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Hasta bilgileri, dosyasından kontrol edilmeli ayrıca hastaya ismi ile hitap edilerek doğru hasta olduğundan emin olunmalıdır
- ✓ Yapılacak uygulama, hasta tabelasından kontrol edilerek doğru doz ve doğru uygulama yolundan emin olunmalıdır
- ✓ Tercih edilen bölgede emilimi engelleyecek ya da azaltacak ödem, yanık, şişlik ve nedbe dokusu bulunmamalıdır
- ✓ Cilt üzerindeki alkol iğne aracılığıyla intradermal dokuya girip yanma ve acı hissi oluşturabileceğinden, enjeksiyon alanının silindikten sonra kuruması beklenmelidir
- ✓ İşlem esnasında pasif elle enjeksiyon alanı, alttan kavranarak gerdirilmelidir
- ✓ İntradermal dokuya girmeyi kolaylaştırmak için iğne, mümkün olduğu kadar paralel tutulmalıdır.
- ✓ Enjeksiyon yerine asla masaj yapılmamalıdır (Masaj, ilacın subkütan dokuya geçmesine neden olur. Böylece, testin doğruluğu azalır)
- ✓ Enjeksiyon bölgesi kalemle daire içerisine alınmalıdır (Böylece reaksiyonların daha kolay gözlenmesi sağlanır)
- ✓ İşlem sonrası atıklar, uluslararası (üniversal) önlemlere uygun olarak imha edilmelidir
- ✓ İşlem, mutlaka kayıt edilmelidir (Kayıtlı olmayan işlem yapılmamış olarak algılanır ve hata olasılığını artırır. Yapılan kayıtlar yasal veri olarak kabul edilir.)
- ✓ Uygulamadan sonra önerilen süre (24-48-72 saat) geçtikten sonra sonuç kayıt edilmeli ve gerekli yerlere bildirilmelidir.

Kullanılan Araç ve Gereçler

- ✓ Alkol
- ✓ Pamuk tampon
- ✓ Kirli malzeme kabı
- ✓ Eldiven
- ✓ İlaç çekilmiş olan enjektör

İşin Riskleri**Hastada Oluşabilecek Riskler**

- ✓ Alerji gelişme riski

Çalışanda Oluşabilecek Riskler

-